FREDERIKSSUND KOMMUNE

Indkøbspolitik 2022 – 2026

Indledning og formål

Frederikssund Kommune foretager indkøb for over 1 mia. kr. om året[1]. Med dette følger ikke bare et ansvar for, at kommunen bruger ressourcerne bedst muligt, men også en pligt til at være med til at påvirke omverdenen via vores indkøb. Indkøbspolitikken har til formål at sætte rammerne for, hvordan dette ansvar skal varetages.

Politikken er godkendt i Byrådet den 26. oktober 2022 og revideres i andet halvår 2026.

Fokusområder

Kommunen har en overordnet målsætning om at understøtte en professionel indkøbsadfærd i hele kommunen ved at købe ind og indgå aftaler med fokus på følgende:

Bæredygtige grønne indkøb	**Den sociale dimension**	**Det gode købmandskab**	**Indkøb i kerne-forretningen**	**Compliance, innovation og samarbejde**
Vi tager ansvar for miljø og klima, når vi køber ind.	Vi ønsker, at vores leverandører tager et socialt ansvar.	Vi køber bedst og billigst ind.	Vi ønsker mere indkøbsfaglig fokus på velfærds-områderne.	Vi overholder reglerne, og sam-arbejder om de rigtige løsninger.

Bæredygtige grønne indkøb

Kommunen er bevidst om, at indkøb kan belaste miljøet og bidrage til udledning af CO2 og andre skadelige klimagasser. Kommunen ønsker at begrænse denne belastning. I det omfang, at kommunen ikke selv laver indkøbsaftalerne, vil vi søge indflydelse og arbejde for, at bæredygtigheden er i fokus. Der fastsættes konkrete målsætninger for indsatsen på dette område i Frederikssund Kommunes Klimahandleplan.

Cirkulære indkøb og madspild

Det miljø- og klimamæssigt bedste indkøb er som oftest, det som ikke foretages. Genbrug og genanvendelse skal derfor være i fokus. Kan kommunen meningsfyldt reparere tingene i stedet for at smide ud, bør vi gøre dette. Kommunen bør ikke indkøbe mere, end vi skal bruge, og vi skal f.eks. begrænse spild af fødevarer. Vi skal i vores indkøbsaftaler søge at skabe mulighed for, at der kan købes genbrugsprodukter eller produkter lavet af genanvendte materialer. Vi skal opbygge en kultur, der understøtter sådanne genbrugskøb. Vi vil også have fokus på indkøb af økologiske fødevarer og arbejde henimod fælles målsætninger i kommunen på dette område.

Bæredygtig produktion, håndtering og distribution

Kommunen vil sætte krav til vores leverandører om bæredygtig produktion, håndtering og distribution. I den forbindelse vil kommunen have fokus på, at leverandørens varetransporter går i en bæredygtig retning. Vi

[1] Inklusive mellemkommunale afregninger og andre ikke udbudsegnede indkøb

kan nedbringe CO2 udledningen ved f.eks. at stille krav til transportmidlerne/-formerne, til leveringsfrekvensen og evt. samkørsel af varer.

Mængden af engangsemballage ved levering af varer skal nedbringes og gøres mere miljøvenlig og genanvendes. Dette skal kommunen gøre ved at sætte krav om det eller gøre det til et konkurrenceparameter i vores udbud.

Miljømærker

En effektiv vej til grønnere indkøb er anvendelsen af miljømærker. Kommunen vil derfor have fokus på at stille krav til anvendelsen af miljømærker i vores indkøb. Dette vil eksempelvis være Svanemærket, EU-blomsten og Ø-mærket. Vi vil også sætte målsætninger for kommunens indkøb af miljømærkede varer inden for visse vareområder.

Den sociale dimension

Vi tager et socialt samfundsansvar i kommunen – også når vi køber ind. Det betyder overordnet, at vi stiller krav om, at vores leverandører respekterer de internationale normer for f.eks. menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder og antikorruption. Derudover forventer vi , at leverandørerne overholder gældende skatte- og arbejdsmarkedslovgivning.

Arbejdsklausuler

Kommunen stiller krav til, at de virksomheder, vi handler med, har ordentlige løn- og ansættelsesforhold for deres medarbejdere. Derfor vil vores kontrakter indeholde en arbejdsklausul, der pålægger leverandøren at sikre, at ansatte, som medvirker til at opfylde

aftalen, har løn- og ansættelsesforhold, der ikke er mindre gunstige end dem, der følger af

den overenskomst for tilsvarende arbejde, der er indgået mellem de mest repræsentative arbejdsmarkedsparter i Danmark. De samme krav gælder for eventuelle underleverandører, og derfor pålægges leverandøren et kædeansvar. I bilag til indkøbspolitikken er kommunens brug af arbejdsklausuler uddybet.

Uddannelses- og beskæftigelsesklausuler

Kommunen vil gerne understøtte etableringen af elevpladser. Derfor vil vi i større aftaler om bygge/anlæg og tjenesteydelser som udgangspunkt stille krav om, at leverandøren skal anvende lærlinge eller praktikanter i opgaveløsningen. Vi vil også, når der udbydes større tjenesteydelsesopgaver, konkret vurdere muligheden for at stille krav til leverandøren om ansættelse, praktik eller andet samarbejde vedrørende udsatte borgere og borgere med psykiske og fysiske udfordringer.

Serviceattester

Ved udbud og større tilbudsindhentninger vil vi bede leverandørerne om at fremvise Serviceattester. Herved sikrer vi bl.a. dokumentation for, at virksomheden har indbetalt skatter, afgifter og sociale bidrag til de offentlige myndigheder, og at virksomheden eller dens nøglepersoner ikke er dømt for et strafbart forhold, der rejser tvivl om faglig hæderlighed.

Det gode købmandskab

Gennem "Det gode købmandskab" vil kommunen købe bedst og billigst ind. Vi vil i vores indkøb finde balancen mellem kvalitet og pris. Nogle gange er det dyrt at købe for billigt, og andre gange køber man kvalitet eller funktionaliteter, man ikke har brug for, eller som ikke står mål med prisen. Princippet betyder ikke, at der altid skal indkøbes billigst, men derimod, at der skal være bevidsthed om prisen på kvalitet.

Konkurrenceudsættelse

De bedste tilbud kommer oftest, når der er flere om buddet. Derfor konkurrenceudsætter vi vores indkøb, når markedet er til stede og det forventede resultat står mål med ressourcerne, der bruges på processen.

Vi navigerer i de udbudsretlige muligheder, så kommunen hver gang – under hensyntagen til markedssituationen og indkøbets karakter - vælger den optimale udbudsform og de mest præcise tildelingskriterier. Vi tilstræber, at vores udbudsmateriale er kort og præcist.

Volumen og fællesindkøb

Store aftaler giver som regel mængderabat. Store udbud kan også give mulighed for at udfordre og udvikle markedet. Vi prioriterer derfor at samarbejde om fællesudbud. Vi er aktivt medlem af Indkøbsfællesskab Nordsjælland (IN) og deltager - medmindre der er særlig grund til andet - i INs udbud. Kommunen samarbejder med Statens og Kommunernes Indkøbsservice (SKI) og tilslutter os SKI-aftalerne, når dette er muligt.

Nytænkning, helheder og fremtidssikring

Kommunen leder til stadighed efter indkøbskategorier, der kan konkurrenceudsættes. Vi ser vores forbrug i helheder på tværs af organisationen. Vi sørger for, at vores udbudsmateriale er helhedsorienteret og fremtidssikret. Det betyder, at kommunen f.eks. udbyder brede sortimenter og dynamiske ydelser. Når kommunen vurderer priser, gør vi det gerne ud fra et totalomkostningsprincip (TCO).

Indkøb i kerneforretningen

I overensstemmelse med Den Fælleskommunale Indkøbsstrategi 2020-2024 vil kommunen have fokus på i endnu højere grad at bruge de indkøbsfaglige kompetencer i kerneforretningen, hvor størstedelen af vores forbrug og indkøb er. Dette for at bidrage til eksempelvis opgaveløsningen på velfærdsområderne.

Identificering af relevante område

Kommunen vil fokusere på at identificere de områder, der ikke tidligere har været indkøbsstrategisk behandlet, og hvor der kan være indkøbsmæssige gevinster.

Brobygning mellem fagligheder

Det er ofte kompliceret at foretage indkøbsmæssige tiltag på velfærdsområderne, da ydelserne typisk er underlagt omfattende juridiske regelsæt. Vi vil derfor gøre en særlig indsats for at bygge bro og opbygge tværgående kompetencer mellem velfærds- og indkøbsområdet.

Forskellige indkøbsmæssige værktøjer

De traditionelle udbudsprocesser vil ofte ikke være særligt egnede på velfærdsområderne. Derfor vil andre indkøbsværktøjer også skulle i brug. Dette kan f.eks. være ved at udarbejde mere præcise og standardiserede kontrakter, at udfordre vores leverandører gennem øget forhandling eller ved i højere grad at følge op og føre kontrol med leverandørernes ydelser.

Compliance, innovation og samarbejde

Regler og forpligtelser

Kommunen følger de gældende regler for konkurrenceudsættelser og indkøb. Dette betyder også, at vi ikke altid selv kan prioritere, hvordan vi gør tingene, men at vi må indordne os de formelle rammer i f.eks. udbudsloven. Vi overholder også de gældende forpligtelser over for leverandøren. Det betyder blandt andet, at vi holder øje med, om vi bruger de rigtige aftaler, når der købes ind, og måler vores indkøbscompliance. Kommunen prioriterer at have en høj indkøbscompliance.

Samarbejde og dialog

Vi har som udgangspunkt tillid til vores leverandører, og vi tror på, at alle aftaler baserer sig på et loyalt samarbejde. Inden kommunen udbyder, prioriterer vi at have dialoger med markedet, så vi kan finde de bedste løsninger.

Vi tilretter gerne udbuddene, så små og mellemstore virksomheder kan være med, og når det er juridisk muligt (f.eks. ved tilbudsindhentninger) søger vi også at inddrage lokale leverandører.

Gode udbud kræver, at kravspecifikationen er grundig og gennemtænkt. Vi prioriterer derfor et godt internt samarbejde mellem udbudsafdelingen og de relevante fagområder. Ved at bringe forskellige kompetencer sammen tror vi på, at nye ideer og løsninger kan opstå. Vi ønsker, at samarbejdet med SKI og IN skal prioriteres. Udover solide aftaler, får vi nemlig også et fagligt netværk, og vi sparer ressourcer ved ikke at skulle gennemføre alle udbud selv.

Politisk behandling m.m.

Behandling af udbud

Der skal ske politisk behandling af udbud i følgende tilfælde:

- Udbud, der medfører en ændring af kvalitetsniveau for kommunens borgere, skal behandles i det relevante fagudvalg.
- Alle udbud af varer og tjenesteydelser med en årlig kontraktværdi over 10 mio. kr. bliver som udgangspunkt behandlet i Byrådet på baggrund af en behandling i det relevante fagudvalg
- Alle udbud, der medfører konkurrenceudsættelse af driftsopgaver, som pt. varetages af kommunen selv (outsourcing), skal behandles i Byrådet uanset beløbsstørrelse på baggrund af en behandling i det relevante fagudvalg
- Udbud, som ekstraordinært udvælges af Økonomiudvalget i forbindelse med gennemgangen af Udbudsplanen, kan behandles i politiske udvalg efter nærmere anvisning.

Behandling af udbud sker som et lukket punkt på dagsordenen grundet fortrolighed og udbudsreglernes princip om ligebehandling. I behandlingen indgår en politisk godkendelse af udbudsform, evt. delaftale, tildelingskriterier, mindstekrav, serviceniveau samt øvrige generelle forpligtelser inden offentliggørelse af udbuddet. Derudover vil der efter anmodning ske en orientering om leverandørvalg efter evaluering af tilbud, men inden underretning om tildelingsbeslutningen.

Processen omkring den politiske behandling vil blive tilpasset, hvis der er tale om fællesudbud (f.eks. SKI- og IN-udbud). I disse tilfælde vil der oftere være begrænset tid til behandlingen, ligesom at det kan være vanskeligt at afvige fra kollektivt trufne beslutninger om udbudsdesign og -strategi.

Høring

Udbud inden for fritvalgsområdet til kommunens borgere behandles ligeledes med høring i Ældre- og Handicapråd samt involvering af brugere fra relevante organisationer

Udbudsplan

Overblik over kommunens udbud gives i kommunens udbudsplan, der opdateres løbende henover året. Udbudsplanen forelægges i 4. kvartal for Økonomiudvalget, og her angives de centrale udbud, som planlægges opstartet i de kommende 2 år.

Bilag til Indkøbspolitik 2022-2026

Arbejdsklausuler

Frederikssund Kommune ønsker at følge principperne i ILO-konvention nr. 94 om arbejdsklausuler i offentlige kontrakter og cirkulære nr. 9471 om arbejdsklausuler i offentlige kontrakter. Det følger heraf, at kommunen vil anvende arbejdsklausuler i bygge- og anlægskontrakter, samt i tjenesteydelseskontrakter.

Standardordlyd (paradigme) til arbejdsklausuler angives nedenfor. Disse vil med eventuelle enkelte, konkrete tilpasninger blive anvendt i kommunens kontrakter. Ved fællesudbud kan Frederikssund Kommune ikke påregne, at ordlyden anvendes, men der vil i disse tilfælde blive arbejdet for, at der her anvendes arbejdsklausuler med tilsvarende indhold.

Paradigmernes ordlyd er udarbejdet under hensyntagen til udbudslovens proportionalitetsprincip, hvorefter kontraktvilkårene skal stå i rimeligt forhold til kontraktens genstand.

Paradigme for arbejdsklausul for bygge- og anlægskontrakt samt for risikobetonede tjenesteydelseskontrakter.

Følgende ordlyd anvendes som arbejdsklausul til kontrakter vedrørende bygge- og anlægsopgaver samt for risikobetonede tjenesteydelseskontrakter.

Hvad angår *bygge- og anlægsopgaver* bemærkes det, at der ofte ikke udarbejdes kontrakter på udførsel af mindre bygge-og anlægsopgaver på under 300 t.kr., idet disse tildeles på baggrund af direkte tildeling fra kommunens håndværker- og entreprenørliste. Arbejdsklausulen indarbejdes i stedet i de generelle krav, der stilles til håndværkeren/entreprenøren for at blive optaget på listen.

Ved *risikobetonede tjenesteydelseskontrakter* forstås kontrakter, hvor der vurderes at være en reel risiko for, at en arbejdsklausul vil blive tilsidesat. Der vil i den forbindelse blive foretaget en vurdering af:

- Branchen. Er det en branche, som generelt har problemer med løn og arbejdsvilkår, f.eks. rengøring og transport?
- Medarbejderne. Er de medarbejdere, der skal opfylde aftalen, traditionelt udsatte for underbetaling mv., f.eks. fordi der er tale om udenlandsk eller ufaglært arbejdskraft?
- Aftalens omfang. Er aftalen i omfang og varighed af en vis størrelse, og indgår der mere end ganske få medarbejdere i kontraktens opfyldelse?

Arbejdsklausul

1. Forpligtelsen

Frederikssund Kommune vil overholde artikel 2, stk. 1 i ILO-konvention nr. 94.

Som konsekvens heraf skal ansatte hos leverandøren samt hos leverandørens eventuelle underleverandører (herunder underleverandører i flere led) under udførelsen af arbejdet for Frederikssund Kommune være sikret rettigheder, som ikke er mindre gunstige end dem, der følger af den overenskomst for tilsvarende arbejde, der er indgået mellem de mest repræsentative arbejdsmarkedsparter i Danmark.

1.1 Ansættelsesbevis og orientering om vilkår

Alle medarbejdere skal inden 4 uger efter arbejdets påbegyndelse have modtaget et ansættelsesbevis samt orienteres af leverandøren om gældende løn- og arbejdsvilkår.

1.2. Oplysninger om underleverandører

Såfremt leverandøren har adgang til at anvende underleverandører i forbindelse med opfyldelse af kontrakten, skal leverandøren skriftligt oplyse Frederikssund Kommune, såfremt man påregner at anvende sådanne underleverandører ved angivelse af disses navn og CVR.nr./RUT.nr. Oplysningen skal afgives, inden underleverandøren påbegynder arbejdet.

Leverandøren skal endvidere på bygge-, drifts-, sikkerheds-, statusmøder eller lignende oplyse Frederikssund Kommune om, hvilke underleverandører der befinder sig på arbejdspladsen i en forud defineret periode samt eventuelt, hvilket arbejde de udfører.

1.3. Skiltning og ophold på arbejdspladsen

Frederikssund Kommune kan konkret stille krav til, at leverandøren skilter med, hvilke virksomheder, der udfører arbejde på arbejdspladsen ved angivelse af navn og CVR.nr./RUT.nr.

Leverandøren er til enhver tid underlagt Frederikssund Kommunes instruktioner omkring ophold på arbejdspladsen, f.eks. forbud mod overnatning mv.

1.4. Opholds- og arbejdstilladelse samt registrering af udenlandske tjenesteydere

Leverandøren er ansvarlig for, at der kun anvendes medarbejdere med gyldig opholds- og arbejdstilladelse.

Leverandøren er forpligtiget til at sikre, at såfremt leverandøren eller dennes underleverandører har anmeldelsespligt til RUT-registret, at disse overholder deres forpligtigelse og på eget initiativ, sender en kvittering for anmeldelsen til Frederikssund Kommune straks efter anmeldelsen. Registreringen skal være foretaget senest ved arbejdets påbegyndelse.

2. Dokumentation for overholdelse af forpligtelsen

2.1. Dokumentationskrav

Leverandøren har bevisbyrden for, at forpligtelsen i arbejdsklausulens er overholdt, og Frederikssund Kommune kan på forlangende kræve at se dokumentation for leverandørens og dennes underleverandørers overholdelse heraf. Frederikssund Kommune kan kræve dokumentation direkte fra leverandørens eller dennes underleverandørers medarbejdere.

Relevant dokumentation skal som minimum omfatte lønsedler, E-indkomstkvittering, lønregnskaber, opholds- og arbejdstilladelser og ansættelsesbeviser samt den referenceramme, leverandøren har anvendt i forbindelse med fastsættelsen af løn- og arbejdsvilkår for de ansatte. Herudover kan Frederikssund Kommune i den konkrete sag anmode leverandøren om at fremsende andre relevante dokumenter. Dokumentationen skal være Frederikssund Kommune i hænde senest 10 arbejdsdage efter påkravets modtagelse, medmindre andet konkret aftales. Fristen kan dog maksimalt forlænges til 15 arbejdsdage.

2.2. Billedlegitimation

Medarbejdere skal på forlangende kunne dokumentere deres identitet ved fremvisning af billedlegitimation. Billedlegitimation skal udstedes af leverandøren eller en af denne godkendt underleverandør.

3. Redegørelse

Såfremt Frederikssund Kommune har en mistanke om overtrædelse, skal leverandøren, efter påkrav, fremsende en fyldestgørende redegørelse. Parterne har endvidere pligt til egenhændigt at orientere hinanden ved mistanke om manglende overholdelse af arbejdsklausulen.

Leverandøren skal som minimum redegøre for, under hvilke forhold og/eller metoder de bygge- og anlægsarbejder, der indgår til opfyldelsen af kontrakten, er udført. Frederikssund Kommune kan i den konkrete sag anmode leverandøren om at uddybe andre relevante forhold.

Redegørelsen skal være Frederikssund Kommune i hænde senest 20 arbejdsdage efter påkravets modtagelse, medmindre andet konkret aftales. Fristen kan dog maksimalt forlænges til 25 arbejdsdage.

4. Misligholdelsesbeføjelser

Leverandørens eller dennes underleverandørers væsentlige overtrædelser af arbejdsklausulen vil altid berettige Frederikssund Kommune til at ophæve kontrakten helt eller delvist.

Ifalder leverandøren nedenstående sanktioner eller andre misligholdelsesbeføjelser, fritages denne ikke for pligten til at opfylde kontrakten.

Frederikssund Kommune er berettiget til at tilbageholde vederlag med henblik på at tilgodese berettigede krav fra leverandørens eller underleverandørers ansatte.

Leverandøren ifalder bod ved overtrædelse af klausulens afsnit 1. Boden pr. påbegyndt arbejdsdag svarer til [indsæt promille af kontraktsummen] dog minimum [indsæt beløb i kr. pr. dag], indtil overtrædelsen er bragt til ophør. Beløbet kan modregnes i leverandørens vederlag.

Leverandøren ifalder bod ved overtrædelse af klausulens afsnit 2 og 3. Boden pr. påbegyndt arbejdsdag svarer til [indsæt promille af kontraktsummen] dog minimum [indsæt beløb i kr. pr. dag] indtil leverandøren har imødekommet Frederikssund Kommunes påkrav. Beløbet kan modregnes i leverandørens vederlag.

5. Kontrolbesøg

Frederikssund Kommune eller en tredjepart vil i kontraktens løbetid løbende kunne foretage uanmeldte kontrolbesøg på arbejdspladsen for at sikre overholdelse af arbejdsklausulen.

Paradigme for øvrige tjenesteydelseskontrakter

Følgende ordlyd anvendes som arbejdsklausul i tjenesteydelseskontrakter, hvor der vurderes, at være begrænset risiko for tilsidesættelse af gængse arbejdsvilkår. Dette f.eks., hvis der er tale om en overenskomstdækket branche, såfremtder anvendes specialiserede, højtuddannede fagkompetencer eller hvis der i begrænset omfang skal anvendes arbejdskraft til opfyldelse af kontrakten.

Arbejdsklausul

1. Forpligtelsen

Frederikssund Kommune vil overholde artikel 2, stk. 1 i ILO-konvention nr. 94.

Som konsekvens heraf skal ansatte hos leverandøren samt hos leverandørens eventuelle underleverandører (herunder underleverandører i flere led) under udførelsen af arbejdet for Frederikssund Kommune være sikret rettigheder, som ikke er mindre gunstige end dem, der følger af den overenskomst for tilsvarende arbejde, der er indgået mellem de mest repræsentative arbejdsmarkedsparter i Danmark.

2. Dokumentation for overholdelse af forpligtelsen

Leverandøren har bevisbyrden for, at forpligtelsen i arbejdsklausulen er overholdt,

og Frederikssund Kommune kan på forlangende kræve at se dokumentation for leverandørens og dennes underleverandørers overholdelse heraf. Frederikssund Kommune kan kræve dokumentation direkte fra leverandørens eller dennes underleverandørers medarbejdere.

3. Redegørelse

Såfremt Frederikssund Kommune har en mistanke om overtrædelse, skal leverandøren, efter påkrav, fremsende en fyldestgørende redegørelse. Parterne har endvidere pligt til egenhændigt at orientere hinanden ved mistanke om manglende overholdelse af arbejdsklausulen.

4. Misligholdelsesbeføjelser

Leverandørens eller dennes underleverandørers væsentlige overtrædelser af arbejdsklausulen vil altid berettige Frederikssund Kommune til at ophæve kontrakten helt eller delvist.

Frederikssund Kommune er berettiget til at tilbageholde vederlag med henblik på at tilgodese berettigede krav fra leverandørens eller underleverandørers ansatte.

5. Kontrolbesøg

Frederikssund Kommune eller en tredjepart vil i kontraktens løbetid løbende kunne foretage uanmeldte kontrolbesøg på arbejdspladsen for at sikre overholdelse af arbejdsklausulen.

Paradigmer for varekøbskontrakter

Følgende ordlyd vil kunne anvendes i varekøbskontrakter og vil blive anvendt i Frederikssund Kommunes standardindkøbsbetingelser.

Arbejdsklausul

1.1. Krav til arbejdsvilkår.
Ansatte hos leverandøren samt hos leverandørens eventuelle underleverandører (herunder underleverandører i flere led), som medvirker til at opfylde aftalen, skal være sikret rettigheder, som ikke er mindre gunstige end dem, der følger af den overenskomst for tilsvarende arbejde, der er indgået mellem de mest repræsentative arbejdsmarkedsparter i Danmark.

1.2. Dokumentation.
Kommunerne kan til enhver tid på forlangende kræve at se dokumentation for leverandørens og dennes underleverandørers overholdelse af bestemmelsen indenfor 10 arbejdsdage efter anmodningen, medmindre andet konkret aftales. Fristen kan dog maksimalt forlænges til 15 arbejdsdage.

1.3. Misligeholdelse.
Væsentlig overtrædelse af arbejdsklausulen vil berettige kommunen til at ophæve aftalen.